

Anteckningar: samråd med de nationella minoriteterna den 6 mars kl. 17.30 – 18.50

Deltagare:
Vårdsnadshavare.

Ing-Marie Samuelsson, Förskoleförvaltningen.
Joakim Cannerfors, Thorvald Pellby Pettersson och Adriana Waris
Grundskoleförvaltningen.

1. Mötet började med en kort presentationsrunda.
2. Genomgång av programmet.
3. Från förra samrådsmötena: Genomgång av anteckningarna samt svar på frågor.
4. Kort information om Lagen om nationella minoriteter (2009:724) och övriga styrdokument såsom Skollagen och Läroplaner.
5. Förskoleförvaltningen visade hur det ser ut på hemsidan när man ansöker om plats i förskolan. På första sidan i e-tjänsten står kontaktpersoner för olika nationella minoriteter som man kan vända sig till om man har frågor. Därefter togs olika styrdokument upp som visar på uppdraget att ge alla barn kunskap om nationella minoriteter. Förskoleförvaltningen ställer även frågan i introduktionen till förskolan om familjen tillhör en nationell minoritet.

Förskoleförvaltningen har genomfört kompetensutveckling för rektorer. Föreläsare har varit Ellinor Skaremyr från högskolan i Borås. Hon har även tagit fram fem filmer som skickats ut till förskolorna så att pedagoger kan få mer kunskap om området.

Förskoleförvaltningen erbjuder förskolor en workshop om nationella minoriteter och hur man bygger lustfyllda miljöer för att öka kunskapen om nationella minoriteter. Arbetslivsförvaltningen står för kostnaden och Nakima Ackerhaus är den som kommer att genomföra dessa workshops.

Språk- och kulturväskor togs upp och det fanns möjlighet att titta på innehållet i en av dem. Förskolorna har tillgång till Polyglutt där det finns digitala bilderböcker på nationella minoritetsspråk.

Vi tog upp att det finns en trend med vikande antal barn till den finska avdelningen på Bäckaryds förskola.

6. Grundskoleförvaltningen presenterade dagens tema: Kunskaper om historiska och sociala företeelser och kulturell uttryck. Thorvald Pellby Pettersson presenterade några exempel från undervisningen i de nationella minoritetsspråken såsom: Sånger, rim och ramsor - Finska författare – Sagor – Folksagor - Idrottare – Artister - Kalevala – nationalepos-muntlig tradition – sånger-berättande.
7. Fråga till vårdnadshavare: Vilka förväntningar har ni på undervisningen utifrån Läroplanens mål och dagens tema: historia, sociala företeelser och kulturella uttryck?

Alla elever och personal ska ha kunskaper om nationella minoriteters sociala företeelser, kulturella uttryck samt traditioner. Det är en del av det svenska kulturarvet.

Vårdnadshavare önskar en kontinuitet i undervisningen på modersmålet finska samt lämnar ett förslag att involvera Borås finska förening i undervisningen.

Diskussion med vårdnadshavare om sociala företeelser, kulturella uttryck samt traditioner.

Vårdnadshavare ställer frågor kring villkor för undervisning i jiddisch för en elev. Om önskemål finns så annonserar vi efter en lärare i Jiddisch.

Skolor arbetar mycket med kunskaper om nationella minoriteter samt värdegrund och alla människors lika värde.

8. Genomgång av inskickade frågor samt svar.

Hur arbetar skolan mot rasism och andra former av intolerans? Beskriv det förebyggande arbetet samt vad skolan gör när antisemitiska uttalanden ökar tex. på grund av rådande omständigheter i Israel och Gaza.

Svar: SO-lärare och övriga lärare som hör eller hamnar i situationer där det uttalas stöd för organisationer som förespråkar våld arbetar med detta. Det har förekommit diskussioner om vad som ledde fram till staten Israels bildande efter andra världskriget med elever för att bredda elevernas förståelse.

Rektor håller samtal med inblandade elever och vårdnadshavare. Skolan håller en allmän information i klassen om omständigheterna för att informera, trygga upp alla och lugna ner situationen. Informationen har skolan även för elever i de andra klasserna för. Skolan arbetar utifrån läroplanen med nationella minoriteter, värdegrunden och diskrimineringsgrunderna i olika ämnen bland annat i svenska, samhällskunskap, historia och religion. Skolorna arbetar med värdegrundsfrågor och allas lika värde, icke-våldsprincipen.

På högstadierna arbetar skolor även enligt en metod ”våldspyramiden”. Det är fritidsledarna som brukar hålla i detta. Alla skolor arbetar enligt plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Våldspyramidens uppbyggnad:

<https://www.boras.se/upplevaochgora/kvalitetresultatochjamforelse/utvecklingsarbetenochprojekt/borasfrittfranvald/treforandringsfaktorer/motvald.4.757333ff166e48f9d60f0a46.html>

Värdegrundsresorna: Resor till Auschwitz, Virtuella glasögon besök Auschwitz för elever i årskurs 9.

Två lärare genomförde utbildningen ”Tolerans, Identitet och Extremism” under 2021/2022. Grundskoleförvaltningen har tagit till vara på kompetensutvecklingen av lärare genom delaktighet i värdegrundsresorna. Lärare har bland annat arbetat med att ta fram konceptet för värdegrundsresor med hjälp av VR-headset och har utarbetat lektionsmaterial. Under läsåret 2023/2024 fortsätter alla elever i årskurs nio att resa till Auschwitz och Anne Franks museum med hjälp av VR-tekniken.

9. Inkomna förslag från vårdnadshavare som tillhör den finska nationella minoriteten.
  - Bjuda in författare med finsk bakgrund till workshop för lite äldre barn 10 år och uppåt.
  - Bjuda in konstnär med finsk bakgrund till workshop för barn. Även gärna här anpassat för äldre barn mellan och högstadiet.
  - Mukulat som anordnas varje höst. Bra upplagt och uppskattat av yngre barn. Det finns önskemål om att anpassa aktiviteten så att denna även passar äldre barn.
  - Uteaktiviteter med t ex Molkky, brännboll.
  - Samla Borås stads modersmåselever i finska för en ”happening dag”.

- Boktips på finska för barn och unga där man presenterar böcker samt har fler titlar att låna.
- Önskemål aktiviteter från barnen hemma (årskurs 4 samt årskurs 7):
  - Aktiviteter där man får röra på sig t ex fotboll, innebandy, bowling.
  - Baka
  - Resa/utflykter.

Vi tar med oss idéerna och översänder till lärare i finska samt Kulturförvaltningen. Förslagen ligger i linje med målen i läroplanerna.

10. Fungerar formen för samråd?

Genomgång av i förväg inskickade frågor? Bra att vårdnadshavare kan skicka med frågor samt konkreta förslag inför samråd.

Samråd utifrån teman? Ja, vi fortsätter med tema.

11. Utvärdering

Vi vill utveckla formen för samråd så att det känns meningsfullt att delta. Vi vill väcka diskussioner.

Kan ett digitalt möte vara bättre? Vårdnadshavare förordar ett fysiskt möte.

Har det fungerat bra med inbjudan? Ja. Förslag från vårdnadshavare att sprida ett informationsblad om samråd.

Vad tycker ni om innehållet? Man kan fortsätta prata om kulturen och gå djupare och bredare i frågan. Bra att vårdnadshavare kan skicka med idéer och förslag.

Ett fåtal vårdnadshavare som deltar. Svårt att få vårdnadshavare att ställa upp och jobba ideellt. Man får utvärdera samrådet efter ett tag. Vårdnadshavare lämnar förslag: Bjud in till en allmän plats och bjud in skolor eller andra aktörer.

Har alla blivit lyssnade på? Vårdnadshavarna tyckte att de hade blivit lyssnade på.

Antecknat av:

Adriana Waris Grundskoleförvaltningen och Ing-Marie Samuelsson
Förskoleförvaltningen.